

Michelle a la Casa Blanca

Una parella afroamericana de Chicago es va traslladar a la Casa Blanca, el 20 de gener. Igual com el seu marit, Michelle, esposa del president Barack Obama, arriba a Washington carregada d'expectatives, i ja ha esdevingut tot un símbol per mèrits propis. Qui és Michelle Obama, quin és el seu paper i quant poder exercirà?

Eren en una habitació d'hotel al centre de Chicago el 4 de novembre de 2008 quan finalment els va arribar de ple el que es preveia. L'enorme aparell de televisió estava engegat, les nenes s'havien adormit, la seva sogra se n'havia anat a l'altra habitació i ell, *The One* –així li deien–, era el rostre que sortia a la pantalla. Com havia passat tantes vegades els últims divuit mesos, Barack Obama es veia a la tele, mentre la seva esposa el podia veure doblement, a la pantalla i a la vida real, assegut al seu costat.

Però aquell vespre, a sota d'aquell rostre, apareixien unes paraules noves a la pantalla: “Barack Obama, president electe”. “Ei! –va exclamar Michelle–. Ets el quaranta-quatrè president electe dels Estats Units. Quin país més formidable!” I per primera vegada, Barack Obama, assegut en aquell sofà d'hotel, ordinari, de quadres, va quedar sense paraules. No va poder fer res més que mantenir-se allí assegut, amb la camisa blanca i la corbata rosa, mirant fix la pantalla en un silenci marcat per l'astorament. Ella el va abraçar, però només un moment, perquè era hora d'anar-se'n, de sortir a presentar-se davant la multitud. Poc després, dalt d'un escenari del Grant Park de Chicago, mirant-se aquelles 140.000 persones que reien i ploraven, Michelle li va dir a cau d'orella: “Molt bé. Una feina impecable.”

La cavallerositat. La més gran alabança. Tots quatre eren a l'estrada, el pare donava la mà a la seva filla petita, Natasha, de set anys, a qui diuen Sasha, i la mare a la més gran, Malia, de deu. Miraven els congregats i el que veien

allí era un èxtasi col·lectiu: l'encisament del seu país.

Quatre persones molt estimades dels nord-americans, que havien arribat a la categoria de símbol molt abans d'abastar la presidència. Obama, pràcticament adorat com a polític, viu la lluna de mel entre els votants i el guanyador de les eleccions, una fase que ha arribat a la seva fi. Però i aquestes quatre persones? Els Obama representen la família feliç i, sobretot en temps difícils, l'amor dels pares pels seus fills, un amor que pregona al món que tot és possible. *Yes, they can* ('Sí, ells ho poden fer').

Són negres, i això és important. En realitat, potser aquesta és la seva tasca més important: demostrar tant als blancs com als negres dels Estats Units d'Amèrica que una parella afroamericana pot adoptar amb tota la tranquil·litat el paper de president i de primera dama, i alhora ser persones intel·ligents, encantadores i atractives. És una cosa evident, i en canvi als Estats Units continua imperant una imatge diferent dels negres i les negres.

Quan es parla d'aquestes qüestions és difícil d'evitar els clics. Però sempre són equivocats? És cert que molts negres desapareixen un cop han engendrat els seus fills, i que també molts duen la roba interior que surt per sobre dels texans, dues coses que Obama ha criticat sovint als seus compatriotes afroamericans. D'una altra banda, quan fan sortir una negra als mitjans de comunicació dels Estats Units, segons l'actriu Whoopi Goldberg, sempre és algú que "no té cap mena de poder" i, si en té, "és incapaç d'articular una frase com cal". Hi ha autores negres que afirmen que les negres nord-americanes continuen amb la fama de víctimes indefenses: sexualment a l'abast, econòmicament dependents dels altres, sense cap mena de valoració professional.

Però ara hi ha Barack Obama a l'escenari del Grant Park de Chicago i, al seu costat, Michelle, la seva esposa, una dona a qui no han elegit, però a qui han assignat el paper de reina, de senyora d'Amèrica. És intel·ligent, independent i divertida, el seu cos no duu afegits de cirurgia estètica i tampoc no és anorèctica.

"Realment, de vegades el trec de pol·luguera -diu-. Ja ho intenta, però què hi voleu fer?, és un home!"

Michelle a l'escola i, el 1965, a la Universitat de Princeton. Es casà amb Obama el 1992.

"Actualment és més assenyada", diu ell."

"Ara sé -continua ella- quan la lluita s'ho val."

Barack i Michelle Obama donen la imatge de parella seriosa, adulta. Es veuen gent que es respecta mútuament, i no com alguns altres que hem vist abans que ells, que presenten la imatge de la vida perfecta en públic i fan una doble vida en privat. Els Obama, en canvi, són dues persones que es tenen confiança, i junts han emprès l'aventura de canviar els Estats Units.

Si deixen fer Obama, aquest país serà, si més no, diferent. El governaran una gent que mantenen les seves promeses. Serà un país que superarà la crisi econòmica el 2009 i després sabrà abordar el canvi climàtic. Els Estats Units volen menys enemics i més associats en el futur. En la perspectiva d'Obama, els Estats Units seran un país tan dinàmic com la Xina. Els nord-americans podran tornar a parlar per telèfon mentre viatgen amb tren i ja ningú no s'haurà de sentir avergonyit en passar pels corredors dels aeroports a Nova York. Obama i el seu equip intenten fer que els Estats Units siguin una societat moderna.

Va jurar el càrrec el 20 de gener. El

seu aliat més fort i el seu principal suport és la seva esposa.

Evidentment, Michelle Obama també és una figura política. Ella va gestionar la campanya de les eleccions, juntament amb l'estrateg David Axelrod. La vam veure als escenaris polítics, en entrevistes, al *60 minuts* de Barbara Walters i fent mítings. Obama parla de Michelle com de la persona que té "l'última paraula" en totes les decisions.

Els Obama són, sens dubte, una parella moderna.

També és cert que ells dos, igual com tantes parelles, han parlat molt del paper que pertoca a cadascun dins la família. I, com gairebé totes les parelles, també s'han fet preguntes com: Qui fa què? Qui té temps lliure per a ell o ella? Qui dona i qui rep? I qui avança professionalment mentre l'altre s'espera?

Tenint en compte els problemes de la vida a la gran ciutat, qui aconsegueix de ser ràpid i flexible en l'àmbit professional, competent i creatiu amb els fills, i alhora conrear les amistats, ser conscient del propi potencial i veure, escoltar i promoure la parella? Qui és capaç de sentir-se protegit i alhora lliure? I quan té temps de llegir un llibre? Per no parlar de les relacions sexuals.

N'hi ha un feix. Però els Obama sembla que se'n surten i que, a més, saben riure junts i riure's l'un de l'altre. Se'ls veu tan terriblement relaxats allí dalt, a l'escenari... Fan que tot sembli facilíssim.

No solament veiem davant dels focus una nova estrella política, sinó que hi tenim el nou model de parella de la nostra era. I igual que Brad Pitt i Angelina Jolie o Kate Winslet i Sam Mendes al món del cinema, com Paul Auster i Siri Hustvedt o Nicole Krauss i Jonathan Safran Foer al món de la literatura o Steffi Graf i Andre Agassi en el dels esports, els Obama ens permeten de ser testimonis del seu intent de viure en parella de manera igualitària, i això a la casa de nines més pública del planeta: la Casa Blanca.

Michelle Obama afirma que no se sent intimidada per aquestes expectatives. "Una ha de ser un model de comportament per a tot el país -diu-. Una càrrega? En realitat, no. Ho espero amb confiança, per les grans oportunitats que comporta la tasca."

És commovedor d'observar-los i pro-

Michelle Obama és una dona forta, que sol tenir la darrera paraula en les grans decisions.

fundament romàntic veure com ell la valora d'una manera tan clara, com a esposa, com a assessora i com la dona que estima. Quan Michelle el va felicitar a l'escenari del Grant Park, tots dos van somriure per a un públic molt més nombrós, el de tot el planeta, i això que només se somreien mútuament.

Obama sempre posa en relleu fins a quin punt valora la dona que té al costat. No es burla d'ella ni la rebaixa quan diu que la seva dona és "el puntal de la família Obama". No dona la imatge de tants homes en càrrecs de poder, que solen infravalorar les seves esposes, o bé ridiculitzant-les o mantenint-les a l'ombra, a casa. En ben poques ocasions admeten que són elles, que els donen suport i un cop de mà en les gestions, així com un bon entrenador tracta els seus esportistes, aconseguint que es mantinguin tocant de peus a terra i animant-los per arribar a nous cims.

Barack Obama diu que Michelle fa justament això. Li permet de mostrar-se feble, plorar per la mort de la seva àvia; i ell deixa que Michelle sigui forta, que

es destaquí al seu costat, que mantingui el cap ben alt i no pas decantat amb gest tímid. Els Obama comparteixen el mateix llenguatge corporal, fan la impressió que es podrien intercanviar el paper amb tota la tranquil·litat del món: ella al poder i ell tenint cura de les filles.

Michelle Obama se'n surt a l'hora de combinar tots els papers, amb la seva mirada audaç, assenyada, i la seva veu de vegades freda; però quasi mai no li falta sentit de l'humor. De vegades va descalça; algunes altres, amb sabatilles de ballarina. És una persona enèrgica, i tot el que fa, ho fa a fons, res no és perquè sí.

Fins avui, els homes i dones dels Estats Units no han retret a aquesta dona la seva força. Fins avui, Michelle s'ha mostrat contenta de mantenir-se, somrient, al costat o al darrere del seu marit, i l'han admirada profundament tant els homes com les dones. El seu sentit de l'humor pot ser ordinari, com si vingüés d'un gueto de Queens, i la franquesa amb què ha parlat de la pobresa al seu país la podia haver encasellada

com la negra amargada: una sentència de mort política.

En canvi, ha reeixit a l'hora de mostrar-se com a persona a part i ha pogut vèncer els estereotips. "Probablement sóc la primera persona d'aquest tipus que el país ha vist aquí", diu. I ara, el seu país es veu obligat a acceptar una negra complexa, que serveix d'exemple per a les dones de tota la seva generació, perquè supera els entrebancs de compaginar la carrera, la parella i la família.

Barack Obama va dir que li feia por la situació del seu país i el llarg període de transició entre les eleccions i el dia de la investidura. El seu objectiu, en aquestes últimes setmanes, va ser de reunir l'equip, allò que ell en diu "el millor equip possible" a fi de "posar fil a l'agulla de seguida".

És probable que Obama pensi que hi ha hagut massa desplegament publicitari sobre la seva presidència abans de començar, que hom l'ha exalçat i n'ha donat una versió sentimental. En ben poques ocasions ha arribat a la Casa

Blanca una persona amb una aurèola tan messiànica, i quasi segur que mai no s'havia presentat per al despatx oval una estrella d'aquesta envergadura. Obama ha declarat que, en realitat, el poble tampoc no espera tant d'ell: "Honradesa. Competència. Espera un govern que lluiti per ell. Jo no defraudaré les seves esperances, perquè justament per això em vaig presentar a la presidència."

També ha dit que la seva esposa li recordarà els objectius que tenien tots dos quan ell va entrar a la política. "Ella és qui em fa tocar de peus a terra. Ella coneix la meua força i la meua debilitat. Ella em situa en la realitat quan em prenc les coses massa a la valenta."

Qui té més sentit de l'humor? "Ella", diu Obama.

Qui diu l'última paraula? "Ella", respon Obama. "Ell", respon Michelle.

Qui és aquesta dona? D'on surt, què vol, i quin paper exercirà al 1.600 de Pennsylvania Avenue, a l'ala est de la Casa Blanca, un edifici construït en part per esclaus, per als presidents i les seves famílies, on s'instal·larà ara ella, la primera dama, que ve de família d'esclaus?

El viatge per a explorar les arrels d'aquesta família, d'aquesta parella i d'aquesta dona ha de passar per Chicago. Faltava poc per a Nadal, era l'última setmana que els Obama passaven a casa.

"Ja no podem acceptar més promeses incomplertes". Dilluns, Chicago. Barack Obama havia promès que reuniria un govern transparent, obert a totes les preguntes i autocrític a l'hora de reconèixer els seus errors. Si aquesta conferència de premsa ens n'havia de donar un indici, podríem afirmar que la promesa s'havia mantingut. L'actual president, George W. Bush, es mostrava distant amb la premsa. En canvi, Obama se situa constantment darrere d'un podi on es poden llegir aquestes serioses paraules: "Oficines del president electe".

Al seu costat hi veïem Steven Chu, un homenet amb ulleres, físic de Berkeley i premi Nobel. Obama diu: "Aquest cop no podem fallar." Chu serà secretari d'Energia d'Obama i avui dia tots dos afirmen que als Estats Units s'establirà la nova prioritat de reduir la dependència del petroli. Aquesta serà la mesura

Barack Obama jugant amb la seva filla petita, Sasha, de set anys.

de l'èxit o del fracàs, diu Obama. "No podem acceptar més promeses incomplertes".

Després van venir quatre preguntes i el mateix nombre de respostes. Obama reflexionava mentre parlava i es mostrava obert a qualsevol desviació o pregunta subsegüent. Ja no tenia por, però a la fi de la conferència de premsa volia tornar a casa. La caravana de vehicles l'esperava al garatge subterrani, amb els motors engegats. Un desplaçament de deu quilòmetres cap al sud seguint el llac Michigan i arribaria a casa, al territori d'Obama. Encara que no és tant el seu territori com el de Michelle.

Una tanca metàl·lica grisa, una petita extensió de gespa al davant, una parcel·la estreta i una casa, també estreta, de planta i pis. Els rajols vermells han agafat una patina grisenc i les finestres metàl·liques verdes s'han rovellat una mica. És el 7.436 d'Euclid Avenue, de Chicago. A dalt hi havien viscut els Robinson, i els seus fills, Michelle i Craig, dormien a la sala, amb l'espai separat per una mampara.

Allí es va criar ella. La banda sud de Chicago es considera un lloc conflictiu i insegur. Hi viuen tant pobres com rics, en general negres. Fraser Robinson, fill

d'un jornalier immigrant, de Carolina del Sud, treballava a la depuradora municipal de Chicago. Al principi, guanyava 355 dòlars al mes i la seva feina consistia a netejar, buidar contenidors d'escombraries i carregar camions. Votava el Partit Demòcrata, col·laborava a portar-los votants, i el van compensar amb promocions.

Aquest home es va convertir en un mite a la família: Fraser, el pare fort, just, amorós. Treballant de valent, va poder aconseguir que Marian, la seva esposa, pugés Craig i Michelle, els seus fills. Mai no els va castigar. A tot estirar, els deia: "M'has decebut." Quan sentia això, Michelle deixava anar alguna llàgrima i una altra vegada s'hi esforçava més. Avui, els dos Obama afirmen que fan servir el mateix mètode per a educar els seus fills, i fins i tot per motivar el personal diuen, sense alçar la veu, una frase ben simple: "Esperava molt de vostè i realment m'ha decebut."

Marian va ensenyar a llegir als seus fills abans no entressin a l'escola. La de Michelle, l'elemental, Bryn Mawr, era a la cantonada de casa seva. Allí va passar al programa d'alumnes avantatjats, on va poder assistir a classes de biologia i francès.

De segur que va tenir una infantesa feliç i sense problemes. Al número 7.400 d'Euclid Avenue hi havia un club social, els veïns s'ajudaven entre ells; aquell carrer era tranquil. Normalment, deixaven les bicicletes a la vorera. Ningú no robava res. A casa, els fills rentaven els plats per torns; el dissabte, la família jugava al Monopoly i el diumenge, a Michelle li tocava netejar la sala de bany. Una tia li va ensenyar a tocar el piano. Michelle ballava. El germà gran i ella jugaven plegats a *oficines*. Craig feia de cap i Michelle, de secretària. Però, en poc temps, el cap va veure que ja no tenia res més a dir, perquè la secretària prenia totes les decisions. No li agradaven els esports, perquè és una pràctica on hi ha perdedors.

Un món ideal? A principi dels 70, Chicago era una ciutat molt aïllada. Els fills dels Robinson també van aprendre que la felicitat té límits. Al seu barri, ningú no deia: "Algun dia seràs president." "Cal ser llest sense fer el llest": això és el que va aprendre, diu Michelle avui.

Després va arribar el trauma familiar: la malaltia de Fraser. Li van diagnosticar esclerosi múltiple. Els fills i la mare en tenien cura, l'ajudaven amb les croses i, més tard, amb la cadira de rodes. Fraser Robinson va morir el 1991. Tenia 55 anys.

És dimarts a la tarda a Chicago. Barack Obama fa una visita a la Dodge Renaissance Academy, una escola elemental. S'asseu en una cadira de criatura, i la classe se situa a terra davant d'ell. "Com se sentirà quan es traslladi a la Casa Blanca?", li pregunta una nena. "Emocionat", respon Obama, i afegeix que tindrà un "despatx molt maco", com un ou, una forma que s'anomena *oval*. Després els explica que Malia i Sasha tindran un gos, que "fa anys que demanen un cadell". I que si el gos fa les seves necessitats a la vorera –"fa caca", diu Obama–, les nenes ho hauran de netejar.

Un nen li pregunta si té intenció de seguir el llegat de Martin Luther King. Obama li respon que tots els ciutadans, i no tan sols el president, haurien de seguir el llegat de Luther King, tractant els altres amb respecte i escoltant-los. "Luther King deia sempre que hem de donar el màxim de nosaltres mateixos, fem la feina que fem –continua Oba-

ma–, i la vostra feina és la d'aprendre. De manera que quan sigueu a classe, heu de treballar tant com pugueu."

A fora, sis limusines s'esperen sota la neu i el vent. Abans de ficar-se a la seva, Obama saluda amb la mà un grup de persones, amb les càmeres a la mà, i després continua el viatge fins a Hyde Park. No té gaire temps.

Abans de mudar-se a la Casa Blanca, la casa dels Obama a Washington era a uns cinc quilòmetres de cals Robinson, en una casa d'obra vista, amb la porta blanca i els marcs de les finestres també blancs, a prop de la cantonada entre Hyde Park Boulevard i Greenwood Avenue. "Trobés un Robinson a cada cantonada", diu.

Barack Obama havia volgut ser arquitecte. Després, jugador de bàsquet, i més tard, jutge. Michelle Obama no tenia aquests objectius. Ella era ambiciosa i proud. Volia acabar dret. Pretenia canviar la societat. No volia ser algú... volia fer alguna cosa.

Va anar a l'institut Whitney Young, d'on va sortir el 1981. Mark Grishaber, el sots-director, té guardats tots els anuaris d'aquella època, a fi que no acabin a Ebay. Michelle era tesorera de la classe, i la millor del curs en matemàtiques. La mascota de Whitney Young és el dofí. "Jo sempre seré un dofí", sol dir Michelle.

Té títols de la Universitat Princeton (sociologia) i de la Facultat de Dret de Harvard. "L'experiència a Princeton em va fer prendre molta més consciència de la meva *negritud* que mai", va escriure una vegada. Es queixava d'un professor de francès que tenia una pronúncia incorrecta. Va treballar al Centre del Tercer Món de la Universitat. La comprensió era la principal virtut de Michelle, diu algú de la seva classe. En el món de Michelle hi havia molt pocs nois. "Molt pocs amics seus van arribar a l'estadi de presentar-los la família", precisa el seu germà Craig.

Una heroïna per a les negres dels Estats Units. Michelle es va trobar amb els problemes de raça i de classe i mai no se'n va queixar. El 1988, els seus pares van escriure aquest comentari a l'anuari de Harvard: "Fa quinze anys, quan no hi havia manera de fer-te callar, sabíem perfectament que arribaries fins aquí."

La primera feina que va tenir després de sortir de la facultat va ser al bufet Sidley Austin, amb un sou anual de 48.000 euros, i més tard va treballar a les oficines de l'alcalde de Chicago, Richard M. Daley, i del degà de la Universitat de Chicago. En la darrera feina la van nomenar vice-presidenta del Medical Center de la Universitat de Chicago, amb un sou de 234.000 euros l'any. Gairebé li van triplicar el sou després de l'elecció de Barack al Senat dels EUA, un detall que podia haver resultat perjudicial si se n'haguessin assabentat els republicans.

Michelle s'ha convertit en una heroïna de la dona negra als Estats Units. "Michelle podria animar les dones negres a pensar més en elles mateixes. Les afroamericanes presenten uns alarmants índexs de tensió sanguínia i d'obesitat", escrivia Allison Samuels a *Newsweek*. I afegia: "És agradable de veure que es presta atenció a una mulata i que el món la troba bonica."

Michelle ha estat l'entrenadora personal i la còmplice del seu marit durant la campanya. Les funcions eren clarament delimitades. Ell s'havia de presentar com una persona poc agressiva, de maneres suaus, tranquil·la, algú a qui elegirien els blancs. Contendents com el reverend Al Sharpton podien ser populars a les zones més deprimides, però eren incapaços de guanyar majoria de vots. Però alhora, Obama necessitava la comunitat negra per a guanyar, i Michelle es va encarregar que li donessin el vot.

En un discurs de campanya a Denmark, Carolina de Sud, va parlar de "nosaltres" contra "ells". Eren "ells" els qui havien dit que un candidat negre mai no reuniria prou diners per a una campanya. I seguidament va afegir: "Però vam arribar nosaltres." "Ells" havien dit que un candidat negre no podia portar el pes d'una organització política, però "nosaltres" els vam demostrar que sí que ho podíem fer, va dir Michelle als congregats. Aleshores "ells" van dir que un candidat negre era incapaç de guanyar en un sol estat, i després d'Iowa van dir: "Bé, serà Iowa i proud."

Al míting, Michelle s'anava apassionant en parlar de raça i de color de la pell, expressant-se amb claredat, rítmicament, com el seu marit. Entre el

Barack Obama a Honolulu l'any 1963. Amb sa mare, Ann Duham, el mateix any. Amb son pare, el senyor Barack Obama, el 1971.

públic hi havia uns 200 negres i tan sols un periodista blanc. Ella va continuar amb frenesí, insistint que, diguessin què diguessin "ells", "nosaltres" vèncerem els seus dubtes; "ells" han situat la marca molt amunt, però "nosaltres" hem anat saltant cada vegada més enlaire, "nosaltres" som capaços de fer qualsevol cosa, fins i tot d'arribar a la presidència, i anirem a Washington i canviarem el món, va dir Michelle Obama al públic congregat a Carolina del Sud.

Es va convertir en un do per al seu marit anomenat *street cred* ('el respecte del carrer').

"Sí!", cridava el públic, entusiasmat. Michelle portava uns collarets d'argent, un braçalet d'argent, un anell de casament d'or blanc, botes negres, faldilla negra i brusa blanca. Va afegir després que "ells" de vegades deien que el seu marit era "massa negre" i de vegades, que "no era prou negre". Però segons ella, el seu marit és "una de les persones més intel·ligents que coneixereu mai".

Michelle dóna profunditat a Obama. Ella compensa les seves debilitats. La seva tasca política és d'explicar Obama. L'home té un punt vague. Es va criar a Hawaii i a Indonèsia, és mig negre i mig blanc, i havia fumat maria. És massa jove per al càrrec? O massa fluix? Es pot confiar a una persona com ell el govern del país?

Obama és una persona que sap escoltar, un estoic en temps de crisi. Un cop ha sentit tots els arguments, pren unes decisions tan ràpides com sorprenents. És un predicador i al mateix temps un seductor, a més que té un punt de frescor. Sempre ha estat obsessionat per passar al davant, per pujar, però

també per apartar-se de Chicago i de la família. Per què? Havia estat un fumador empedreït i últimament s'ha passat cinquanta dies a la sala de pesos. S'ha fet addicta a tot això d'estar en forma? És un narcisista?

Ella ho nega, ho discuteix i polemitza. Michelle suavitza les coses sempre que troba algun escull, i afegeix una mica de gas quan troba que ell es mostra massa apagat. Al principi de la campanya, un dia feia broma, dient que el seu marit ronca i fa pudor al matí quan es lleva. Ara tot el que diu és que moltes vegades no sap on és el cistell de la roba bruta i deixa els mitjons per terra. Una dona com Michelle dóna credibilitat a un home com Barack. Si una persona com ella confia en una com ell o, a la inversa, si un home pot estar al costat de dones fortes, fins i tot si les busca i se n'enamora, tot plegat diu molt d'ell, o no? Ha de ser excepcional algú que tingui una esposa com Michelle?

"Ella és ideal per a Obama", afirma l'estrateg de la campanya, David Axelrod, somrient.

Uns mesos enrere, a la Convenció Demòcrata de Denver, els Robinson van comparèixer junts. Marian, la mare, asseguda a l'estrada, vestida amb elegància. Se li van escapar unes llàgrimes quan va veure el seu fill Craig a sota, amb el cap afeitat, les espatlles amples a sota del vestit negre. Craig no ha desitjat una altra cosa en tota la seva vida que jugar a bàsquet. Ho va fer a la universitat i després, com a professional, amb els Giants de Manchester, un equip britànic. No tenia prou fusta per jugar a l'NBA, de manera que se'n va anar a Wall Street i va fer una fortuna, si bé no hi va trobar la felicitat.

Allò de poder comprar tants cotxes i

tantes cases no l'omplia, va dir, de manera que va deixar Wall Street i va tornar al bàsquet. Avui, entrena un equip universitari a l'Oregon State University. Al comentari que va fer en introduir Michelle a Denver, va dir, referint-se al seu difunt pare: "I aquest vespre ens mira a tots des d'allí dalt, orgullós de la seva filla", una "filla, esposa i mare amatíssima".

Després va tocar el torn a Michelle. Va parlar del "nostre viatge inversemblant". Va parlar de les seves filles, qualificant-les d'"el cor del meu cor". I va dir: "El Barack Obama d'avui és el mateix home de qui em vaig enamorar fa dinou anys." Va ser quan va canviar alguna cosa.

Van pujar les filles, Barack va sortir a la pantalla i, aquell vespre, Michelle es va convertir en la seva seguidora incondicional. En aquell moment, se li van desdibuixar les corbes del cos, tota la seva persona va perdre relleu, es va convertir en la Michelle normal i corrent, i aquell va ser l'únic instant un pèl aigualit en divuit mesos.

El segon cercle d'assessors més pròxims d'Obama.

Després, un dimecres a Chicago, Obama va presentar els qui havien d'escollir per a les secretaries d'Interior i d'Agricultura. Es van apostar els millors tiradors al voltant de l'hotel Drake. Un altre dia ventós al llac Michigan. Els periodistes havien reservat seients, sis files; s'havia decidit per endavant, com sempre, qui tindria autorització per formular preguntes. Llavors, també com sempre, va comparèixer Obama, amb pas ràpid, determinat. Tothom era dret al gran saló d'actes de l'hotel, on hi havia vuit aranyes, vuit banderes i una cortina de

A Harvard el 1991. Amb la seva àvia a Kènia el 1995. Jugant a bàsquet a Carolina del Nord l'any passat.

vellut blau darrere d'Obama. "Seieu, si us plau", va dir ell.

Era fàcil d'identificar allí la calma de què ja parlava tothom. Ni uns copets de neguit amb els peus, el cap immòbil, les mans juntes, els dits apuntant amunt. No semblava que tingués gens de pressa. En aquella ocasió, Obama parlava, una vegada més, del seu "govern de responsabilitat", i deia: "Ha arribat el moment per a una nova classe de lideratge." Els qui compartien l'estrada estaven més nerviosos que no pas ell.

En tenim un exemple en Robert Gibbs, el nou secretari de premsa d'Obama a la Casa Blanca. Es parla de Gibbs com d'una persona brillant però despreocupada, que no sempre és capaç de preveure les crisis que s'acosten, i que sovint no fa cas de les preguntes que li fan els periodistes per via electrònica. Obama sempre porta un parell de BlackBerrys a la vista, i Gibbs de vegades se'n descuida. A més, s'engreixa, cosa que és motiu d'alguna brometa dels altres.

També hi ha David Axelrod, l'artífex d'Obama. Axelrod, en aquesta ocasió, porta un feix de diaris a sota del braç, el BlackBerry en una mà i l'altra a la butxaca de l'americana. Sempre té un aire una mica desmanegat, com si no hagués dormit prou. Porta, per exemple, la corbata lleugerament esbiaixada. "La política no et rejuveneix pas", diu. Axelrod ha estat nomenat assessor principal de la Casa Blanca.

Al costat d'Axelrod, trobem Rahm Emanuel, amb els seus brillants cabells platejats. Emanuel, el futur cap de personal de la Casa Blanca, somriu, com sempre, i diu alguna cosa a Axelrod a cau d'orella, també com sempre. Un home procedent del cercle d'Obama de

Chicago, que està com peix a l'aigua a Washington.

Aquest és el cercle més pròxim, en l'àmbit polític, i Michelle, és clar, en forma part, encara que no participi en les qüestions de premsa. Obama diu que li agrada l'intercanvi d'idees, i que nomena les persones més intel·ligents que troba, que s'inclina per aquelles que, diu ell, "són més intel·ligents que jo". No és una cosa que hagi de sortir bé per força, perquè el fet de parlar de les coses no vol dir que sempre s'hagi d'arribar a la decisió correcta. De tota manera, aquest equip sembla força més madur i curiós que no la sèrie d'ideòlegs de George W. Bush.

També hi ha un segon cercle íntim d'Obama: el particular que s'ha anat formant al voltant dels Obama amb els anys. Ella cultivava les amistats mentre el seu marit viatjava; de les relacions socials a Hyde Park, se n'ha fet més càrrec Michelle que no Barack.

La vida a Hyde Park segueix un ritme més lent que al centre de Chicago. És més estable i no tan frenètica, en un lloc on la gent va més a peu que amb cotxe. Un barri amb mansions i també habitatges per a sectors de renda baixa, on viuen els descendents dels immigrants russos i alemanys, i molts negres, des de la universitat, als bars i l'hospital. Hyde Park té pocs centres.

Hi ha la Valois, la cafeteria de Hyde Park, amb uns murals que representen escenes del South Side, on escombriaires i professors van a fer un cafè d'aquells forts i ous remenats, un local que havien freqüentat molt els Obama.

La Quasi de Gourmet, amb salsitxa i salami, era la pizza preferida del nou president a Pizza Capri, també del barri, mentre que Michelle es decantava pels

macarrons amb formatge. Avui, a les nenes els encanta el menjar mexicà, i això que la família Obama ha optat pel menjar sa: molta amanida i pomes en comptes d'hamburgueses. Barack en diu "cosa de Michelle".

Unes cantonades més al sud i baixant uns graons des del carrer, trobem la llibreria 57th Street Books, cinc sales atapeïdes per laberints de llibres, tresors continguts dins unes parets de ciment, il·luminats per fluorescents. La llibreria forma part d'una cooperativa integrada per 45.000 membres que paguen una quota anual de 30 dòlars. Els Obama n'han format part els últims 25 anys. "Una parella que llegeix, una parella que escriu", diu Laura Prail des de darrere el taulell. Quan Obama va presentar el seu primer llibre, *Dreams from My Father*, només hi va venir un grapat de persones, però es van formar llargues cues aquí al davant a dos quarts de sis del matí quan va publicar el seu últim llibre, *The Audacity of Hope*.

Sarah, de Golden Touch Cleaners, s'ocupa de rentar en sec i planxar els vestits d'Obama. Zariff, de 5.234 de South Blackstone Avenue, li talla els cabells. El barber d'Obama dels últims catorze anys, de sobte té cua a la barberia. "Fins i tot el considero amic meu", diu Zariff, que s'ha dedicat a investigar i ha descobert que no tan sols Obama és el primer president negre dels Estats Units, sinó que ell, Zariff, és el primer barber negre d'un president d'aquest país. Qui vulgui passar una estona amb Zariff haurà de pagar setze euros i fer-se tallar els cabells al seu establiment. Té 45 anys, va amb texans, no es depila i té unes amples espatlles. Talla els cabells amb una gran rapidesa. Darrere seu té penjat un pòster d'un triumfal

Muhàmmad Ali. Obama, diu Zariff, és “fidel”, és un “client per a tota la vida. De vegades li talla els cabells una mica més del compte, perquè li duri cap a quinze dies, i el barber fins i tot es planta al davant dels debats de la televisió per afinar el pentinat del president. Aquest últim any ha portat a Obama un grapat de cabells blancs, i ara se li veuen més grises que negres. Quan Zariff el veu a la televisió no sol pensar que “a Barack li cal una tallada”. De fet, en general opina que “fa molt de goig”.

Dóna bones propines. Així parla Zariff del seu amic. I és un home que fa preguntes, que vol saber què pensa la gent. És presumit? “No gaire”, respon Zariff.

I Michelle? Fa col·lecció de multes d'aparcament. Organitza festes al carrer. Fora d'això, l'home de la barberia no en sap gaire res més. Vostè també se n'anirà cap a Washington, Zariff?

“D'això, no en puc parlar, per raons de seguretat”, diu.

Evidentment, els de seguretat apareixen sempre en el precís instant en què algú entra en el domini d'Obama. Van acordonar el carrer on vivia, però tot el veïnat diu que l'orgull de tenir el seu país on és compensa totes les tensions del món. Els amics íntims i els familiars dels Obama ja no concedeixen pràcticament entrevistes, i quan ho fan, posen la diplomàcia al capdavant.

Durant la campanya, els seus assessors van imposar l'estratègia d'*evitar noves amistats*, per prevenir qualsevol trampa. Els de sempre continuaven al seu costat, com havien fet durant anys. Al cercle d'amistats dels Obama hi ha unes quinze persones, i s'hi destaquen Valerie Jarret, Martin Nesbitt i Eric Whitaker. Des de les vetllades de *scrabble* fins a les barbacoes, de les partides de tennis a les festes d'aniversari de les criatures, dels funerals a l'espòrica aventura extramatrimonial i a la separació, la vida quotidiana de Hyde Park ha anat donant forma al grup i també continuïtat. “Sabíem que la candidatura a la presidència de Barack seria una cosa dura per a ell i per a Michelle, però no ens imaginàvem les conseqüències que podia tenir per a nosaltres”, explicava Eric Whitaker al *New York Times*, bo i afegint que això de ser amic dels Obama “no és pas tot festa i diversió”.

Whitaker és metge i vice-president del Medical Center de la Universitat de Chicago, on havia treballat Michelle. Jarret, futur assessor de la Casa Blanca, havia estat membre del consell directiu de l'hospital. Nesbitt és probablement el millor amic d'Obama. Va ser tresorer de la seva campanya i havia jugat a bàsquet amb el germà de Michelle. Almenys una d'aquestes tres persones, Whitaker, Jarrett o Nesbitt, havia d'estar sempre al costat d'Obama durant els divuit mesos de la campanya, aquesta és la promesa que li van fer els seus amics de Hyde Park i, segons ells, l'han complert.

L'esposa de Nesbitt, Anita Blanchard, metgessa, va assistir al naixement de les dues filles d'Obama. John W. Rogers és assessor financer i havia jugat a bàsquet amb Craig. Aquest món d'amics, homes, i les tardes passades a la pista de bàsquet del polisportiu del barri, continua tenint molta importància per a Obama. Les amigues compten més per a ella que no pas per a ell. Desirée Rogers va donar un cop de mà a Michelle en la campanya, mentre Susan Sher la mantenia al dia de les últimes xafareries de Chicago. Les històries continuen i el nombre de persones del cercle d'amistats dels Obama ha crescut en els anys de l'arrencada política de Barack. Però a mesura que el cercle s'eixampla, el nivell de confiança es redueix.

Barack diu que Michelle manté la xarxa en funcionament. Ella hi està d'acord. És possible que això sigui la prova d'un antic repartiment de papers? Ella, la dona encantadora, atractiva i divertida, però en definitiva la mare responsable, i ell, l'ambiciós, el geni, amb plena llibertat per a servir el seu país mentre l'esposa fa rutllar la casa?

L'agudesesa de Michelle va anar disminuint a mesura que la campanya es feia més seriosa. Al principi, quan li preguntaven sobre els èxits de Barack, deia que estava orgullosa del seu país per primera vegada. Els atacs republicans que se'n van derivar van portar l'equip Obama a enviar Michelle a classes de retòrica i a sessions sobre la manera de comportar-se davant la càmera. Després d'això, va dedicar més temps a parlar de les seves filles i d'allò que la preocupava de Malia i de Sasha. Se'n podria dir l'amansiment de l'imprevisible dut a terme per la maquinària

EL TEMPS

masculina? Quatre anys enrere, tot el país va veure com Teresa Heinz Kerry, l'esposa del candidat demòcrata a les eleccions, John Kerry, es passava tota la campanya en silenci.

Michelle ha mantingut la tasca d'aplegar la base negra al voltant del seu marit. Tots dos saben que probablement no hauria guanyat les eleccions sense ella. Obama mateix va rebre formació sobre retòrica. I ell també es va anar afinant la diplomàcia. Es tracta d'una evolució normal per a qualsevol que vol guanyar una campanya electoral, com la de la presidència dels Estats Units.

Una gran distància respecte als altres duos polítics.

A conseqüència de tot això, podria semblar que tots dos s'haguessin embarcat en el viatge de la campanya, amb gran entusiasme, i que, poc abans que s'acabés, l'haguessin portat amb gran cura fins a la línia de meta. I ara la impressió és la de dues persones amb la mateixa actitud que han entrat plegats a la Casa Blanca.

Sempre hi ha hagut molt espectacle quan els matrimonis dels polítics es converteixen tot d'una en tema polític. S'espera que les esposes facin bondat i

Despatx oval de la Casa Blanca.

que les criatures tinguin bon caràcter, sempre amb l'objectiu de convèncer la població femenina conservadora i els votants catòlics. El desencís polític neix del cinisme. Al capdavant, la política no és sempre una mentida? No és cert que un polític és tan dolent com el següent, que sempre està a punt d'incomplir qualsevol promesa de la campanya per conveniències polítiques?

I ara tenim dues persones íntegres.

En la manera que tenen d'acostar-se l'un a l'altre, no han tingut mai res a veure amb algunes altres parelles polítiques. En el cas dels Bush, dels Blair o dels McCain, l'esposa sempre es presenta de bracet del marit. En canvi, Michelle agafa Barack de la cintura, de la mà, l'estira.

Des de la perspectiva de la gent normal i corrent, sempre hi ha dos nivells. Podem admirar les celebritats per les seves consecucions i deixar de banda les seves vides privades o –cosa menys habitual– respectar-los per la seva honradesa o humanitat. Mai no fem totes dues coses alhora.

En els Clinton hi havia moltes coses semblants. La intel·ligència. La gràcia. La maduresa de l'esposa enfront

de la frescor del marit. Però allò era artificio, i avui sabem que en moltes qüestions hi havia mentides. Fa poc, Bill Clinton va dir una cosa, una altra vegada, clarament misògina. Amb algú com Hillary, es pot arribar lluny, va dir, però, es pot estimar? Aquelles paraules ens van recordar el nom de Monica Lewinsky, la becària de la Casa Blanca que va encarnar el missatge que el president dels EUA transmetia al món: que una dona forta no resulta excitant. Un cop profundament humiliant per a la dona dels Estats Units.

Michelle diu que el món, és clar, és ple de joves que posen als núvols els seus marits, i també diu que ella el deixaria si mai li fos infidel. Barack diu que ja ho sap. Michelle afirma que mai no ha organitzat la seva vida d'acord amb unes fites en la carrera. "El cas és que crec en aquest home com a president de tots nosaltres –diu–, i el fet de deixar a l'espera la meua pròpia carrera un any i mig, o bé quatre anys o vuit, és un sacrifici que no té importància."

Resultarà avorrit per a Michelle? "I tant que no! –exclama ella–. No em veig pas plegada de braços, pensant: 'I ara què faig per distreure'm?' Procu-

rar que les nenes visquin bé, que tots tinguem temps per fer vida de família, tot això m'omplirà, i per a mi serà suficient."

I qui sap? L'assignació de responsabilitats tampoc no és una cosa inamovible per anys i anys. Els Obama són joves –ell, 47, ella, 44– i tenen tot el temps del món per intercanviar-se els papers, potser fins i tot perquè Michelle es presenti a unes eleccions. Però, ara com ara, amb l'acord a què han arribat, han aconseguit allò que es pot abastar. Una negra mai no hauria arribat pel seu compte a la Casa Blanca l'any 2008.

Als EUA, Hillary Clinton va ser la primera esposa d'un president del país que va actuar de manera independent i va adoptar un punt de vista propi en el camp intel·lectual. Un gest valent, com qualsevol revolta, però també perillós. Havia tingut predecessores sofisticades, com Jackie Kennedy, o gentils amfitrions, com Barbara Bush. Hillary va arrabassar pel seu compte el poder que no li havien concedit, en lluitar per la reforma de l'atenció sanitària. Avui els demòcrates alaben la seva tasca, però els mitjans de comunicació la van atonyinar, tant la dreta com l'esquerra. "Dos al preu d'un." Aquest era l'eslògan de Bill Clinton per a la parella d'Arkansas, però els nord-americans només volien l'home que havien votat per al càrrec, no els interessava cap plus, i molt menys una dona amb opinions pròpies.

Això tornarà a canviar, però no pas tal com va anar amb els Clinton. Podria ser que Michelle Obama tingués, en realitat, més poder que Hillary, perquè es pot dir que serà l'esposa més emancipada de l'home amb més poder del món. Però si s'ha de jutjar per la impressió de les darreres setmanes, en què s'ha retirat en la vida privada d'ençà de la victòria d'Obama, és més probable que faci el paper de consellera a l'ombra que no pas d'oradora pública. Quan David Axelrod va presentar la campanya presidencial amb l'eslògan "Un canvi en què podem creure", al principi, Obama no n'estava gaire segur. Ho va preguntar a Michelle. Ella es va adonar de l'enorme pes d'aquelles paraules i va dir: "I tant, és això!"

Michelle evita la política exterior. Quan es tracta d'educació, d'atenció sanitària i totes les qüestions socials

dels habitants dels EUA, es decanta cap a postures entre liberals i radicals d'esquerra. Avortament, igualtat d'oportunitats i seguretat social per a tothom: aquestes són les seves qüestions. Però actualment ha decidit de mantenir-se apartada d'aquests polvorins, mentre pugui. Els periodistes contínuament li fan preguntes polítiques. "No sóc el president", diu. I també podria dir: "No m'enganxareu amb tanta facilitat." O bé: "Sóc més llesta que no us pensàveu."

Un dijous, a Chicago. Barack Obama havia tornat a l'hotel Drake per anunciar més càrrecs per al gabinet, però en aquella ocasió estava a la defensiva. Fins i tot la seva gent va parlar del primer error que havia comès. Obama va triar Rick Warren, pastor americà, predicador model per als conservadors, per dirigir la invocació del dia de la cerimònia d'investidura; Warren, que ha fet comentaris sobre els homosexuals que podrien qualificar-se entre maliciosos i malintencionats.

Obama no ha decebut prou l'esquerra i els liberals amb alguns dels seus nomenaments? El *canvi* és una paraula bonica, però ell s'ha inclinat per triar membres de l'*establishment* per a la seva administració, persones amb una capacitat coneguda a bastament. Això ha desil·lusionat molts dels seus deixebles. Amb Warren van quedar sorpresos. Que perd la tonada, el flautista d'Hamelin? Obama diu que els Estats Units és un país divers, que allò que el fa tan màgic són les seves múltiples veus, i promet que també serà president dels gais i de les lesbianes. No és el seu moment més gloriós.

Michelle Obama es mantenia fora de la brega. Se n'anava a fer compres, portava les seves filles a l'escola, sempre acompanyada pels guardaespalles. Es passava el dia parlant per telèfon. Havia de solucionar un munt de coses, les pròximes vacances de la família a Hawaii, a on anaven al cap de dos dies, el trasllat a Washington, el primer dia a la nova escola de les nenes i, finalment, adaptar-se a una vida amb un president com a marit.

Una princesa Diana negra. Hi ha un capítol a la història dels Obama de què no volen parlar ni l'heroi ni l'heroïna. Hi va haver una època, després del

naixement de la primera filla, en què discutien molt, ells dos, tenien la impressió que no hi havia massa cosa en comú entre ells i estaven força distanciats. "Van estar a punt", diu un membre del personal.

Ell havia deixat les seves feines de treballador social i d'advocat per dedicar-se a la política, però la carrera en aquest camp no avançava com havia previst. Com a senador estatal d'Illinois, no guanyava gaire i sempre anava amunt i avall. El 2000, Obama va apostar sense èxit per un escó a la Cambra de Representants dels Estats Units. Michelle s'estava sola a casa, feia rentadores, planxava, treballava, s'aixecava de bon matí amb les nenes i dormia ben poc. La seva situació formulava a crits una pregunta: Qui de tots dos tenia una vida autèntica i qui es comportava de manera egoista? Pel que sembla, ni els Obama no estaven immunitzats contra el clàssic conflicte matrimonial.

"Unes eleccions més i prou", li va dir ell. I, tot d'una, les coses van començar a anar bé. John Kerry el va convidar a fer el discurs d'orientació de la Convenció del Partit Demòcrata del 2004, i allò va ser com un renaixement per a Obama. Després el van elegir senador per Washington i, de cop, les coses li van començar a anar de cara.

Es van mantenir junts perquè ell, com diu avui, estava profundament agraït d'haver arribat a la fi a algun lloc i d'haver-hi fet forat; i perquè ella, com va explicar Michelle també un cop, havia deixat de punxar-lo i discutir amb ell i es dedicava a canviar allò que podia. Va aconseguir ajuda a casa. Va començar a fer exercici. Quedava amb amigues per sortir. Actualment, els Obama afirmen que va ser quan tots dos es van considerar un altre cop un equip, idea que ha perdurat fins avui.

Potser és per això que actualment les coses per a ell són tan fàcils. Quan una parella està d'acord, ja no té cap importància que el marit sigui més famós. El 2007, els Obama van guanyar 4,2 milions de dòlars conjuntament. Ell li diu "mestressa" i considera que no és tan egoista com ell. Un dels seus amics assegura que el veu més feliç i optimista, i a ella, més irritable i sarcàstica, però que la combinació entre les esperances d'ell i la impetuositat d'ella pot desen-

cadenar alguna cosa en la política. "Fan la feina", diu dels Obama la gent del Hyde Park.

Ella no s'agafa tan a la valenta això d'anar al gimnàs com ell. No hi va cada dia, però sí que fa exercici; cada divendres va a la perruqueria, on també es fa la manicura. Les seves amigues diuen que Michelle no volia dedicar-se a fer carrera, que si hagués estat el seu objectiu, s'hauria llançat, que ha treballat a l'un lloc i l'altre perquè en realitat li interessava més la feina que no pas escalar-hi. La seva prioritat, continuen les amigues, és el canvi social, i ara veu el futur com a oportunitat, perquè sap que no hi ha res que li podria reportar tant canvi com la funció de primera dama. Quan dues persones han establert el seu propi sistema d'igualtat, hi ha expressions, com ara la d'autodeterminació, que es converteixen en supèrflues.

Segur que tots dos saben que la presidència obre portes. Quan passi això, Michelle i les nenes podran fer què vulguin, sobretot si és una presidència reeixida. Els qui saben esperar, aconseguen la felicitat... de vegades.

Un divendres va caure una tempesta de neu a Chicago. Era l'últim dia abans de les vacances familiars, i Obama tenia la cinquena conferència de premsa en cinc dies. Hi va presentar el qui havia nomenat ministre de Treball i, un cop més, va demanar als seus compatriotes que acceptessin el canvi cultural. En aquesta ocasió, promovia la idea d'un capitalisme en què "cadascun de nosaltres" no està motivat per la seva pròpia ambició, sinó pel bé comú".

Newton Minow i la seva esposa, Jo; ell amb un vestit d'alta qualitat i ella amb un de molt elegant, seien a la sisenafila. Tots dos han passat la setantena i se sentien d'allò més orgullosos del que tenien al davant. El seu president. La seva primera dama. La parella tan seva.

Newton Minow era un dels socis de Sidley Austin, un bufet del centre de Chicago. Michelle Robinson hi havia treballat, dinou anys enrere, el primer any després d'haver acabat la carrera de dret a Harvard. S'ocupava de la secció de celebritats i drets d'autor. "Era llesta i volia ser algú", diu Minow. Però tampoc no és que fos popular arreu. Va anar a veure el seu supervisor per queixar-se que li assignaven qüestions de segona categoria, "i això realment volia dir que

Els Obama a Nou Hampshire el 2007.

el que aconseguia era força més que alguns altres el primer any”, explica l’ex-supervisor.

Minow riu en sentir això, després de constatar que ho ha sentit bé (porta dos audiodifons). “Ui, aquestes històries d’abans. Michelle tenia talent”, puntualitza.

Després, amb una trucada, Martha Minow, professora de la Facultat de Dret de Harvard i filla de Minow, va explicar al seu pare que al seu curs hi havia el millor estudiant que havia conegut mai. Tot just feia primer, li va dir, però va afegir: “Pare, l’has d’agafar.” Newton Minow mai no contractava estudiants de primer com a passants a l’estiu, però va decidir fer una excepció amb aquell. L’estudiant era Barack Obama, i la resta ha passat a la història... gairebé. O potser és més un mite que una història.

Els Obama solen parlar de quan ell la perseguia, el feia anar de bòlit, i ella es feia pregar. Expliquen que una vegada van sortir junts a menjar un gelat, i que van repetir. Que la cosa no va funcionar mentre van ser al bufet: al capdavant, ell només era un becari. Però després, amb una llarga batalla, a la fi va guanyar Barack; Craig li va fer la prova a la pista de bàsquet i el va considerar molt adequat per a la seva germana. Va ser un conte de fades. Barack li va regalar l’anell de compromís a l’hora de les postres. I van viure feliços sempre més.

Minow riu, bo i dient que les coses s’han precipitat en molt poc temps. “Feia poc que es coneixien quan la meua dona i jo els vam veure al cinema, al costat de la màquina de les crispetes. Els va fer vergonya.” Els Minow fan una rialleta mentre davant d’ells, el president –i expretendent– surten de la sala.

“En ell destacava aquella rara barreja de temperament i intel·ligència, i era una persona més llesta i atractiva que la majoria”, segons Minow. I Michelle? “Ben educada. Molt bonica. Una parella fantàstica, no?”

Michelle Obama porta cinturons amples, vestits i faldilles, però no vestits jaqueta amb pantalons. El vestit negre i tocs de vermell que duia la nit que ell va guanyar les eleccions era estrany. Sembla que volia donar la idea d’un volcà, però més aviat donava la d’una ferida de bala, i no va tenir gaire èxit. Però a ella li agrada combinar nous accessoris diferents, triar coses noves i colors vius. Es convertirà Michelle en un nou símbol? En una princesa Diana negra?

Allò que li dona fermesa és que la moda no constitueix la seva característica distintiva. Es presenta com una dona intel·ligent que se sent còmoda amb el seu cos i li agrada la moda. Potser amb l’única excepció dels collarets de perles, el seu estil no és gens clàssic; al contrari, més aviat atrevit. El seu secret rau a no amagar res. Posa en relleu la seva determinació, la seva talla, la feminitat. Exhibeix el seu èxit, les seves filles, fins i tot l’edat. El seu marit l’ajuda molt en tot això, perquè, faci què faci, sempre se la mira embadalit.

Potser és que estan enamorats. I l’amor, tal com diuen, mou muntanyes, segur que fins i tot a Washington.

A ell li agrada d’anar a fer passejades, però ara s’ho ha de treure del cap. Michelle no ho enyorarà, perquè s’estima més conduir. Quina vida faran? Aquestes són les coses de què parlaven els Obama dies abans que canviessin les seves vides.

Malia Obama diu que s’asseurà a l’escriptori d’Abraham Lincoln, perquè “li inspirarà grans idees”. Barack Obama pretén “obrir la Casa Blanca i recordar a tothom que és la casa del poble”.

A tocar de la Casa Blanca, hi ha unes pistes de tennis. Als Obama, els agrada de jugar a dobles mixtos. També hi faran muntar cistelles de bàsquet. A Camp David, hi ha una sala de pesos, que faran servir tots dos. Tenen un presupost de 74.000 euros per a renovacions, tot i que s’han de tenir en compte les limitacions de conservació.

Ella és qui gestiona la transició en tot allò que es relaciona amb la família.

EL TEMPS
Soldats dels Estats Units a l'Afganistan.

“Et passes un any i mig a la campanya i després tens sis setmanes per a capgirar de dalt a baix la teva vida!”, va comentar fa poc a uns periodistes especialitzats en el període de la transició.

Obama va dir a la seva esposa que deixaria de fumar si li donava suport durant la campanya. Ella va mantenir la paraula en el tracte, i ell la seva... en general. “Ella és una policia extraordinària, però jo em vull convertir en un model de conducta, en això de la vida sana, sobretot per a les meves filles”, diu ell. Michelle exclama: “Si us plau, Amèrica, no el perdís de vista, i avisa'm si veus que fuma.”

A Washington, haurà de protegir les seves nenes. Michelle parla d'ella mateixa com a “primera mama”. La Casa Blanca és un lloc segur, i l'escola privada Sidwell Friends té experiència en persones famoses. Hi va estudiar Chelsea Clinton. Però en aquella època no hi havia Facebook ni YouTube. En realitat, ningú no ha estudiat, en aquestes condicions, la manera de protegir l'esfera privada dels fills del president en l'era dels mitjans de comunicació.

La política econòmica ha entrat de seguida a l'agenda a la Casa Blanca, que Obama ja havia canviat abans d'instal·lar-s'hi. Una de les seves decisions estratègiques importants va ser d'ascendir els seus assessors i tot el personal de l'ala oest en relació amb els diferents organismes del govern. Obama fins ha contractat entre el seu personal uns experts en energia i salut. “Vol disposar d'un equip efectiu”, diu David Axelrod.

Obama ha anunciat moltes vegades la manera com vol organitzar el govern. Amb transparència. Comprovable. Amb més claredat que el seu predecessor.

Uns dies enrere, parlava de les seves màximes preocupacions amb uns periodistes del *Time*, publicació que l'havia convertit en personatge de l'any. Entre aquestes, com a prioritària, hi ha l'economia. “I tot i que fem una colla de passos encertats en aquest camp, d'aquí a dos anys és probable que encara no s'hagi recuperat del tot”. Després hi ha l'Afganistan, que ell qualifica de “situació molt complicada”, agreujada per les “tensions entre el Pakistan i l'Índia”. La tercera en la seva llista de preocupacions és la proliferació nuclear. “I l'última –va dir Obama a *Time*–, per arrodonir la meua llista de les meravelles, és el canvi climàtic. Tots els indicadors precisen que es produeix amb més rapidesa que no havien previst fins i tot els científics més pessimistes fa un parell d'anys.”

Llavors, el periodistes del *Time* van plantejar al president electe una pregunta extraordinària: Com podran jutjar els votants la seva actuació d'aquí a dos anys?

Obama va respondre: “Hem contribuït a la recuperació de l'economia de la pitjor crisi financera des de la gran depressió? Hem instaurat unes regulacions i normes financeres que assegurin que no es tornarà a produir aquesta mena de crisi? Hem creat llocs de treball ben pagats que permeten la subsistència de les famílies? Hem

avançat prou en la reducció dels costos de l'assistència sanitària i en l'ampliació de la seva cobertura? Hem iniciat allò que probablement serà un projecte de deu anys per a encaminar els Estats Units cap a una nova economia energètica?”

Els Obama han decidit que Michelle serà el seu pont cap al món, la seva connexió amb la vida com era abans, amb les seves filles, amb els amics i fins i tot amb els votants. Ell diu: “Una de les coses que hauré de treballar a fons és la manera de trencar l'aïllament, la bombolla que es forma al voltant del president. Vaig esbrinant la manera d'obtenir informació externa de les deu o dotze persones que envolten les meves oficines a la Casa Blanca.”

Té els seus BlackBerry's, però encara no s'ha determinat si li permetran mantenir aquests aparells, per raons de seguretat. I també compta amb Michelle.

Quan tot s'havia acabat, de tornada a Chicago el 5 de novembre, l'endemà de les eleccions, Barack Obama, per primera vegada en divuit mesos, va dormir una mica més del compte. Michelle va portar les nenes a l'escola, com sempre. Els professors, els alumnes i els pares van aplaudir, van cridar, mentre les nenes alçaven les seves motxilles com a escuts protectors.

“Fa tanta vergonya...”, va dir Malia.

“A partir d'avui, sempre serà així –va respondre Michelle–, però jo sóc aquí per a tot allò que calgui.”

Klaus Brinkbauer
Traducció de Carles Urritz